

Μυστήρια και πνευματική ζωή (Σεβασμ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 26 Ιουλίου, 2010

Συνέντευξη του σεβασμιωτάτου στο Περιοδικό «Ziarul Lumina» του Πατριαρχείου Ρουμανίας (Μάρτιος 2010)

Ερώτηση: Σεβασμιώτατε, η εφημερίδα του Ρουμανικού Πατριαρχείου, Ziarul Lumina, έχει πάλη την χαρά και το προνόμιο να λάβη μια συνέντευξη από Σας, γιατί ο Χριστιανός θα έπρεπε να κάνει την προσπάθεια να καταλάβη, να συνειδητοποιήσει τις πνευματικές του αρρώστιες, τα πάθη του και να τα θεραπεύση. Αυτό το διάβημα δεν είναι όμως εύκολο.

Στα έργα σας μιλάτε πολύ για την οντολογική αρρώστια του ανθρώπου. Ο σύγχρονος άνθρωπος όμως συνήθως θεωρεί αρρώστια την σωματική και την ψυχολογική και αυτές τις αρρώστιες προσπαθεί να τις θεραπεύση στα νοσοκομεία. Αλλιώς, αντιλαμβάνεται την ζωή του στην καθημερινότητα ως ομαλή, υγιή κατάσταση.

Τι είναι η πραγματική αρρώστια του ανθρώπου, γιατί χρειάζεται «ιατρική εν Πνεύματι»;». Γιατί είναι αποφασιστική, απαραίτητη η θεραπεία;

Απάντηση: Στην Αγία Γραφή, τα λειτουργικά κείμενα και τα έργα των αγίων Πατέρων της Εκκλησίας γίνεται πολύς λόγος για την ασθένεια του ανθρώπου και την θεραπεία του. Βεβαίως υπάρχει η σωματική ασθένεια, η ψυχολογική ασθένεια και η πνευματική ασθένεια. Μεταξύ αυτών υπάρχει αλληλεξάρτηση.

Το θέμα της ασθενείας πρέπει να το δη κανείς από την πτώση των Πρωτοπλάστων. Ο άνθρωπος πριν την πτώση ζούσε διαφορετικά απ' ο,τι σήμερα. Ο νους του είχε επικοινωνία με τον Θεό, η Χάρη του Θεού φώτιζε την ψυχή και το σώμα. Ο άγιος

Ιωάννης ο Χρυσόστομος γράφει ότι ο Αδάμ και η Εύα πριν αμαρτήσουν ζούσαν στον Παράδεισο ως άγγελοι. Μετά όμως την αμαρτία επήλθε ο πνευματικός θάνατος, δηλαδή η διακοπή των σχέσεων με τον Θεό και ακολούθησε ο σωματικός θάνατος. Από τότε ο άνθρωπος γεννιέται με την θνητότητα και παθητότητα, όπως εκφράζονται με τις ασθένειες, τα πάθη και τον θάνατο.

Η αντιμετώπιση των σωματικών ασθενειών γίνεται από την ιατρική επιστήμη, την οποία σεβόμαστε, διότι απαλύνει τον πόνο των ανθρώπων. Επίσης, για τα ψυχολογικά προβλήματα ενδιαφέρεται η ψυχολογία με τις πολλές της θεωρίες, όπως την ψυχαναλυτική, την γνωστική, την συμπεριφοριστική, την υπαρξιακή. Η Εκκλησία θεραπεύει τα πνευματικά νοσήματα, γι' αυτό γίνεται λόγος για «ιατρική εν πνεύματι επιστήμη».

Η πνευματική ασθένεια είναι όταν ο νους του ανθρώπου απομακρύνεται από τον Θεό. Ο άγιος Μάξιμος ο Ομολογητής γράφει: «Νους αποστάς του Θεού η δαιμονιώδης γίνεται η κτηνώδης», δηλαδή όταν ο νους του ανθρώπου απομακρυνθή από τον Θεό, τότε γίνεται δαιμονιώδης με τα πάθη της υπερηφανίας και κτηνώδης με τα πάθη της φιληδονίας και της φιλοκτημοσύνης.

Ο Απόστολος Παύλος κάνει διάκριση μεταξύ σαρκικού, ψυχικού και πνευματικού ανθρώπου. Σαρκικός άνθρωπος είναι αυτός που δεν έχει την Χάρη του Αγίου Πνεύματος. Αυτός χαρακτηρίζεται και ως ψυχικός άνθρωπος, αφού λειτουργούν όλες οι ψυχικές ενέργειες, χωρίς ο άνθρωπος όμως να έχει αισθητώς την Χάρη του Αγίου Πνεύματος. Πνευματικός άνθρωπος είναι αυτός που είναι ναός του Παναγίου Πνεύματος, δηλαδή έχει την Χάρη του Βαπτίσματος και του Χρίσματος και μέσα στην καρδιά του γίνεται η νοερά προσευχή. Τότε εκδηλώνονται όλα τα χαρίσματα του Αγίου Πνεύματος.

Κατά τους Πατέρας της Εκκλησίας όποια σχέση υπάρχει μεταξύ σώματος και ψυχής, τέτοια σχέση υπάρχει μεταξύ ψυχής και Αγίου Πνεύματος. Δηλαδή, όταν η ψυχή φεύγει από το σώμα, τότε το σώμα πεθαίνει. Έτσι και όταν το Άγιον Πνεύμα απομακρύνεται από την ψυχή, η ψυχή είναι νεκρά κατά Θεόν.

Οπότε, όταν οι Πατέρες ομιλούν για θεραπεία του ανθρώπου, εννοούν την απόκτηση του Αγίου Πνεύματος, την κοινωνία του ανθρώπου με τον Θεό, την κατά φύσιν και υπέρ φύσιν κίνηση των ενεργειών της ψυχής. Με άλλα λόγια, η θεραπεία συνίσταται στην μετατροπή της φιλαυτίας σε φιλοθεΐα και φιλανθρωπία.

Ερώτηση: Στα έργα σας για την θεραπεία του ανθρώπου υποστηρίζετε, κατά την διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας, ότι «η Εκκλησία είναι πνευματικό θεραπευτήριο που θεραπεύει τον πνευματικά άρρωστο άνθρωπο».

Αυτή η αντίληψη βρίσκεται σε αντιλογία με την κοινή νοοτροπία της εποχής μας για την οποία η Εκκλησία είναι ένα πλαίσιο της κοινωνικής ή πολιτιστικής εκδηλώσεως μεταξύ άλλων επιλογών που μας προσφέρει η κοινωνία. Για τον σύγχρονο άνθρωπο, η θεραπεία όμως έχει σχέση μόνο με την ιατρική, με την παθολογία, ψυχολογία ή με την ψυχιατρική.

Πως ερμηνεύετε τον ισχυρισμό σας ότι «η θεραπεία του ανθρώπου γίνεται μέσα στον χώρο της Εκκλησίας»;

Απάντηση: Εφ' όσον προηγουμένως κάναμε την διάκριση μεταξύ σωματικής, ψυχολογικής και πνευματικής θεραπείας γίνεται αντιληπτό ότι αυτή η μέθεξή του Αγίου Πνεύματος γίνεται μέσα στον χώρο της Εκκλησίας με τα Μυστήρια και την ασκητική ζωή. Έτσι μπορούμε να καταλάβουμε τον λόγο του αγίου Σεραφείμ του Σαρώφ ότι σκοπός του ανθρώπου είναι η απόκτηση του Αγίου Πνεύματος. Αυτό είναι το βασικό έργο της Εκκλησίας.

Η Εκκλησία, κατά την διαδασκαλία του Αποστόλου Παύλου, είναι Σώμα Χριστού και ο Χριστός είναι η κεφαλή της Εκκλησίας. Κατά δε τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά η Εκκλησία είναι κοινωνία θεώσεως, δηλαδή οδηγεί τον άνθρωπο στην θέωση, δια της καθάρσεως της καρδιάς και του φωτισμού του νου.

Με αυτήν την έννοια λέμε ότι η Εκκλησία είναι Πνευματικό θεραπευτήριο, που θεραπεύει τα πνευματικά νοσήματα του ανθρώπου. Αυτό το συναντούμε στην παραβολή του Καλού Σαμαρείτου και σε πολλά κείμενα του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά και πολλών άλλων αγίων Πατέρων, των οποίων τα έργα περιλαμβάνονται στο βιβλίο της «Φιλοκαλίας». Εφ' όσον η Εκκλησία είναι πνευματικό θεραπευτήριο, αυτό σημαίνει ότι και οι Κληρικοί είναι οι

πνευματικοί θεραπευτές.

Ο π. Ιωάννης Ρωμανίδης χρησιμοποιούσε το παράδειγμα του Νοσοκομείου για να δείξει τον σκοπό και το έργο της Εκκλησίας. Έλεγε ότι ο Επίσκοπος είναι ο διευθυντής της κλινικής, οι Κληρικοί είναι οι ιατροί που κατευθύνονται από τον Επίσκοπο-διευθυντή για την θεραπεία των ασθενών, οι συνεργάτες των Κληρικών που εργάζονται στον Ναό είναι το νοσηλευτικό προσωπικό και βέβαια οι άνθρωποι με τα διάφορα πάθη είναι οι ασθενείς που επιδιώκουν να βρουν θεραπεία.

Βεβαίως, η Εκκλησία παράγει και τις εκκλησιαστικές τέχνες, δημιουργεί πολιτισμό, ασχολείται και με το φιλανθρωπικό έργο. Αλλά αυτό είναι συνέπεια του προηγούμενου. Το πρωτεύον έργο της Εκκλησίας είναι η θεραπεία του ανθρώπου, να ενωθή ο άνθρωπος και να θεωθή. Οι άνθρωποι που θεραπεύονται παράγουν αξιόλογο πολιτισμό και ευεργετούν ποικιλοτρόπως την κοινωνία.

Ερώτηση: Επιστρέφουμε στο θέμα της κοινής νοοτροπίας του συγχρόνου πολιτισμού. Αφενός, η Εκκλησία έχει αποκαλυμμένες αλήθειες, τις οποίες τις θεωρεί θείες και απόλυτες. Αυτά είναι τα δόγματα. Αφ' ετέρου, στον σύγχρονο πολιτισμό δεν υπάρχει μια απόλυτη αλήθεια, υπάρχουν όμως διάφορες ιδεολογίες και ο άνθρωπος διαλέγει σε συνάρτηση με τον υποκειμενισμό του και στο πέρασμα της ζωής μπορεί να κάνει περισσότερες ιδεολογικές επιλογές.

Τι είναι τα δόγματα στην αντίληψη της Εκκλησίας, αφού ορίσατε την Εκκλησία ως «θεραπευτήριο του πνευματικά αρρώστου ανθρώπου» και ισχυρίζεστε ότι «όταν αλλοιώνεται η πίστη, αλλοιώνεται και η σωτηρία. [...] όταν αλλοιώνεται η πίστη, τότε αλλοιώνεται και ο τρόπος και η μέθοδος θεραπείας»;

Απάντηση: Στην Εκκλησία υπάρχουν και δόγματα, που αναφέρονται στον Τριαδικό Θεό, στην πραγματικότητα όμως τα δόγματα λέγονται όροι και θεσπίστηκαν από τους Πατέρες των Οικουμενικών Συνόδων. Αυτό φαίνεται στο Σύμβολο της Πίστεως. Η λέξη όρος σημαίνει το όριον που ξεχωρίζει την αλήθεια από την πλάνη. Επειδή οι αιρετικοί χρησιμοποιούσαν την φιλοσοφία για να κατανοήσουν το μυστήριο του Τριαδικού Θεού, οι Πατέρες της Εκκλησίας εξαναγκάστηκαν να οριοθετήσουν την πίστη, για να μη συγχέεται με αιρετικές απόψεις.

Έτσι, τα δόγματα της Εκκλησίας είναι η οριοθέτηση της Αποκαλύψεως. Αυτό σημαίνει ότι οι άγιοι Πατέρες δια της καθάρσεως της καρδιάς και του φωτισμού του νουός έφθασαν στην θεωρία του Θεού, είδαν την δόξα του Θεού και στην συνέχεια χρησιμοποίησαν κάποιον όρο-δόγμα για να εκφράσουν αυτήν την εμπειρία την οποία απέκτησαν εν Αγίω Πνεύματι.

Με αυτές τις προϋποθέσεις λέμε ότι το δόγμα είναι έκφραση της εμπειρίας, αλλά και συγχρόνως οδοδείκτης που οδηγεί τον άνθρωπο στην εμπειρία. Όσοι θέλουμε να δούμε τον Θεό και να αποκτήσουμε κοινωνία μαζί Του, έχοντας υπ' όψιν τα δόγματα, ακολουθούμε την αληθινή πορεία, βρισκόμαστε μέσα στην Εκκλησία, προσαρμόζουμε την ζωή μας στις εντολές του Θεού και έχουμε την ελπίδα να φθάσουμε κάποτε στην θέωση. Έτσι το δόγμα συνδέεται στενά με το ήθος. Οπότε, όταν αλλοιώνεται το δόγμα, αλλοιώνεται ο οδοδείκτης και φυσικά δεν οδηγεί στο επιθυμητό τέλος. Αλλά και όταν ο άνθρωπος δεν ζη σύμφωνα με τις εντολές του Θεού δεν οδηγείται στην βίωση του δόγματος.

Ακόμη οι Πατέρες παρομοιάζουν τα δόγματα με φάρμακα. Το φάρμακο βοηθά τον άνθρωπο να θεραπευθή και να αποκτήσει την υγεία. Έτσι το δόγμα είναι το φάρμακο που κατασκεύασαν οι Πατέρες της Εκκλησίας, ώστε να θεραπευθή ο άνθρωπος.

Όπως γίνεται φανερό, τα δόγματα-όροι δεν είναι ιδεολογίες, αλλά συνδέονται με την θεοπτία. Η ιδεολογία είναι απόρροια στοχασμών, φαντασίας, λογικών σκέψεων, ενώ τα δόγματα είναι καταγραφή και οριοθέτηση της αποκαλυπτικής αλήθειας, της φανερώσεως του Θεού στον άνθρωπο. Έτσι οι ιδέες είναι λογικά κατασκευάσματα που αναιρούνται από άλλες ιδεολογίες, ενώ τα δόγματα είναι γεύση ζωής, συνδέονται με την εμπειρία, μεταμορφώνουν ολόκληρη την ύπαρξη του ανθρώπου.

Ερώτηση: Ίδια ερώτηση σε ο,τι αφορά τα Μυστήρια της Εκκλησίας: Τι είναι τα Μυστήρια της Εκκλησίας σε σχέση με την θεραπεία του ανθρώπου;

Απάντηση: Όλη η Ορθόδοξη Εκκλησία είναι ένα μυστήριο, γιατί είναι το Σώμα του Χριστού που έχει αναστηθή και αναληφθή. Όποιος ζη πραγματικά μέσα στον χώρο της Εκκλησίας δέχεται την Χάρη του Αγίου Τριαδικού Θεού δια του Θεανθρώπου Χριστού. Όσα γίνονται μέσα στην Εκκλησία, ακόμη και αυτή η προσευχή είναι ένα

μυστήριο.

Τα βασικά Μυστήρια είναι το Βάπτισμα, το Χρίσμα και η θεία Ευχαριστία, δια των οποίων κανείς μετέχει της Χάριτος του Χριστού, όπως τα κλήματα συνδέονται με την άμπελο. Υπάρχουν και άλλα Μυστήρια, όπως η Ιερωσύνη, ο Γάμος, το Ευχέλαιο, η ιερά Εξομολόγηση. Γενικά, τα Μυστήρια είναι οι κρουνοί -βρύσες δια των οποίων μετέχουμε της Χάριτος του Θεού.

Βέβαια, κατά τους Πατέρες της Εκκλησίας η Χάρη του Θεού δεν μετέχεται απροϋποθέτως, αφού είναι απαραίτητη και η δική μας συνέργεια. Έτσι, ο Θεός είναι ο ενεργών και ο άνθρωπος ο συνεργών. Αυτό σημαίνει ότι για να ενεργήσουν τα Μυστήρια στον άνθρωπο, πρέπει και ο άνθρωπος να ζη ασκητικά, δηλαδή να τηρή τις εντολές του Θεού στην ζωή του. Έτσι επιτυγχάνεται η θεραπεία.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι Πατέρες της Εκκλησίας, όπως φαίνεται στα έργα του αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτου και του αγίου Μαξίμου του Ομολογητού, έχουν συνδέσει το Μυστήριο του Βαπτίσματος με την κάθαρση της καρδιάς από τα πάθη, το Μυστήριο του Χρίσματος με τον φωτισμό του νου και το Μυστήριο της θείας Ευχαριστίας με την θέωση του ανθρώπου.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, όπως και όλοι οι άλλοι Πατέρες, συνέδεαν πολύ στενά τα Μυστήρια με την άσκηση. Άλλωστε, αυτό δίδαξε και ο Χριστός με την εντολή που έδωσε στους Μαθητάς Του: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αυτούς τηρείν πάντα όσα ενειληάμην υμίν» (Ματθ. κη 19-20). Στο «βαπτίζοντες» συμπεριλαμβάνονται τα Μυστήρια και με το «διδάσκοντες τηρείν» εννοείται η ασκητική ζωή, δηλαδή η τήρηση των εντολών του Χριστού.

Ερώτηση: Επισημαίνετε σε κάποιο σημείο του έργου σας «Ορθόδοξη Ψυχοθεραπεία» ότι υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι, αν και παρακολουθούν τακτικά την ζωή της Εκκλησίας -πηγαίνουν στην Εκκλησία, εξομολογούνται, κοινωνούν- πάντως δεν θεραπεύονται. Τι γίνεται; Αυτός είναι ένας πολύ σοβαρός ισχυρισμός.

Απάντηση: Η ζωή μας μέσα στην Εκκλησία δεν εξαντλείται σε μία τυπική

παρακολούθηση της θείας Ευχαριστίας η σε μια τυπική συμμετοχή μας σε κάποιο Μυστήριο, αλλά προϋποθέτει ένωση και κοινωνία μας με τον Χριστό. Αυτό σημαίνει ότι απαιτείται μια ολοκληρωτική μεταμόρφωση ψυχής και σώματος.

Οι άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας χρησιμοποιώντας στο σημείο αυτό και τις απόψεις του Πλάτωνος, διδάσκουν ότι η ψυχή έχει τρεις δυνάμεις, ήτοι το λογιστικό, το επιθυμητικό και το θυμικό. Οι τρεις αυτές δυνάμεις της ψυχής μπορούν να λειτουργούν παρά φύση, κατά φύση και υπέρ φύση. Η παρά φύση λειτουργία τους εκφράζεται με τα πάθη, που εκδηλώνονται στο λογιστικό, το επιθυμητικό και το θυμικό. Η κατά φύση και υπέρ φύση κίνηση των δυνάμεων της ψυχής γίνεται με την όλη ζωή μέσα στην Εκκλησία, και αυτό λέγεται μεταμόρφωση του ανθρώπου. Και οι τρεις δυνάμεις προσφέρονται στον Θεό· ο άνθρωπος αγαπά τον Θεό, σκέπτεται τον Θεό και τηρεί τις εντολές Του.

Αν δεν γίνη αυτό, τότε η παρουσία μας στην Εκκλησία είναι τυπική, μηχανική και όχι ουσιαστική και πραγματική. Σε αυτό συντελούν τα Μυστήρια, η θεία Λειτουργία και η όλη ασκητική ζωή. Είναι σημαντικό ότι πέρα από την λειτουργική ζωή υπάρχει και η νηπτική-ησυχαστική παράδοση, όπως την εκφράζουν οι ησυχαστές Πατέρες. Γι' αυτό επιμένουμε στην σύνδεση των Μυστηρίων με την ησυχαστική ζωή.

Ερώτηση: Ποιός είναι ο ρόλος της ταπείνωσης στην θεραπεία του ανθρώπου;

Απάντηση: Η υπερηφάνεια είναι το πρώτο αμάρτημα που διέπραξε ο Αδάμ. Θέλησε να γίνη Θεός χωρίς υπακοή στο θέλημά Του. Η υπερηφάνεια συνετέλεσε και στην πτώση των δαιμόνων.

Η θεραπεία του πάθους της υπερηφάνειας γίνεται με την ταπείνωση, η οποία εκφράζεται με την υπακοή. Έτσι όταν υπακούουμε στο θέλημα του Θεού δείχνουμε ότι βιώνουμε την ταπείνωση και έτσι δια της ταπεινώσεως θεραπεύεται η πτωτική κατάσταση.

Αυτό φαίνεται στην περίπτωση του νέου Αδάμ που είναι ο Χριστός. Εφ' όσον ο παλαιός Αδάμ έχασε την κοινωνία του με τον Θεό με την υπερηφάνειά του, γι' αυτό και ο Χριστός, που είναι ο Νέος Αδάμ, διορθώνοντας το λάθος του Αδάμ εκένωσε εαυτόν μορφήν δούλου λαβών και δια της ταπεινώσεως και υπακοής στον Πατέρα Του θεράπευσε το ανθρώπινο γένος.

Επομένως, όταν υπακούουμε στον θέλημα του Θεού και στον Πνευματικό μας Πατέρα, τότε ταπειωνόμαστε και κοινωνούμε με τον νέο Αδάμ, τον Χριστό, και θεραπευόμαστε.

Ερώτηση: Σεβασμιώτατε, τι είναι η ανάσταση της ψυχής σε αυτή την προοπτική της θεραπείας του ανθρώπου;

Απάντηση: Μετά την πτώση του Αδάμ, όπως είπαμε προηγουμένως, επήλθε ο πνευματικός θάνατος, ο χωρισμός του ανθρώπου από τον Θεό, και ακολούθησε ο σωματικός θάνατος. Τώρα με την Χάρη του Τριαδικού Θεού μέσα στον χώρο της Εκκλησίας, όταν μετέχουμε στα Μυστήρια και την ασκητική ζωή, γίνεται η πνευματική ανάσταση και θα ακολουθήσει η τελική ανάσταση των σωμάτων.

Δηλαδή, πρώτη ανάσταση είναι η μετοχή μας στο Βάπτισμα, το Χρίσμα και την θεία Λειτουργία, κατά την οποία η ψυχή του ανθρώπου ενώνεται με τον Χριστό και το σώμα δέχεται τις ενέργειες της ακτίστου Χάριτος. Και δεύτερη ανάσταση είναι η μελλοντική ανάσταση των σωμάτων που θα γίνη κατά την Δευτέρα Παρουσία του Χριστού και η αιώνια κοινωνία μας με τον Χριστό, η συμμετοχή μας στην αιώνια Εκκλησία, στο ουράνιο συλλείτουργο.

Ουσιαστικά, λοιπόν, θεραπεία του ανθρώπου κατά την ορθόδοξη παράδοση αυτό που λέμε ορθόδοξη ψυχοθεραπεία, είναι η μετοχή μας στην πρώτη ανάσταση, στην ενότητα και κοινωνία μας με τον Χριστό, οπότε όλο το είναι μας, ψυχή και σώμα, κινείται προς τον Θεό και έχουμε την ελπίδα να ζήσουμε και την δεύτερη ανάσταση.

Αυτή η ανάσταση συνδέεται με την αληθινή επανάσταση. Πράγματι, η λέξη επανάσταση στην ελληνική γλώσσα σημαίνει επανέρχομαι στην προηγούμενη θέση (επαν-ίστημι), δηλαδή στην προ της πτώσεως και προ του θανάτου ζωή, ουσιαστικά λοιπόν δηλώνει την ανάσταση εν Χριστώ. Και αυτή είναι η πραγματική ορθόδοξη ψυχοθεραπεία.

Ερώτηση: *Γιατί έχουμε αμφιβολίες για την αλήθεια του Χριστού, όπως είχε ο Απόστολος Θωμάς για την Ανάσταση του Χριστού;*

Απάντηση: Ο άνθρωπος σε όλα τα θέματα ζητά να βρη την αλήθεια εμπειρικά. Αυτό είναι αρχή επιστημονική και αυτό ήταν εκείνο που κατέρριψε την μεταφυσική που στηριζόταν στην φαντασία και τον στοχασμό. Έτσι δεν θέλουμε απλώς να ακούμε για τον Χριστό, αλλά να Τον γνωρίσουμε προσωπικά.

Ο Απόστολος Θωμάς ζητούσε ο ίδιος να δη και να ψηλαφήση τον Αναστάντα Χριστό. Ο ιερός Θεοφύλακτος Βουλγαρίας γράφει ότι ο Θωμάς ήταν κατηχούμενος από τους άλλους μαθητές, δηλαδή οι μαθητές του έλεγαν ότι ο Χριστός αναστήθηκε, αλλά αυτός ήθελε να αποκτήσει δική του προσωπική εμπειρία. Αυτό δείχνει ότι άλλο είναι η πίστη εξ ακοής και άλλο η πίστη εξ εμπειρίας. Εμείς ακούμε περί του Χριστού από τους αυτόπτες μαθητές και αγίους και στην συνέχεια αγωνιζόμαστε να φθάσουμε στο να δούμε πνευματικά τον Χριστό. Από τον «Χριστό της ιστορίας» να φθάσουμε στον «Χριστό της πίστεως», αφού η πίστη μας είναι ενυπόστατη. Και στο θέμα αυτό βοηθά η όλη εκκλησιαστική ζωή, με τα ιερά Μυστήρια και την ησυχαστική παράδοση.

Είναι σημαντικό ότι ο Απόστολος Θωμάς ζητούσε να βάλη τον δάκτυλό του στις πληγές του Σώματός Του, «εις τον τύπον των ήλων» και την χείρα του «εις την πλευράν» του Χριστού. Ο Αναστημένος Χριστός ικανοποίησε το αίτημά του, γιατί θέλει να είναι «ερευνώμενος και αναζητούμενος».

Ο άγιος Γρηγόριος Νύσσης λέγει ότι ο Χριστός διψά το διψάσθαι, ο δε άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος γράφει ότι ο Χριστός είναι σαν το «θήραμα» εκείνο που ελκύει τον κυνηγό για να το συλλάβη μέσα από πολλές δοκιμασίες και έτσι τον τραβά προς

τον εαυτό Του. Από αυτό αντιλαμβανόμαστε ότι η Εκκλησία που είναι το Σώμα του Χριστού, αναγνωρίζεται από τις πληγές της, δηλαδή το μαρτύριο και την άσκηση. Αν δε σκεφθούμε ότι οι βεβαπτισμένοι και βεβαιόπιστοι είναι μέλη του Σώματος του Χριστού, τότε οι «πληγές» αυτού του Σώματος είναι οι μάρτυρες του αίματος και της προαιρέσεως, οι «τραυματίες του θείου Νυμφίου», όπως λέγει ο άγιος Νικόλαος Καβάσιλας.

Όποιος, λοιπόν, θέλει να γνωρίση τον Χριστό, θα πρέπει να αναζητήσει τους «τραυματίες του θείου Νυμφίου» και δι' αυτών θα οδηγηθή στην όραση και γνώση του Αναστάντος Χριστού. Ο Χριστός ψηλαφάται, θεάται, γνωρίζεται εμπειρικά. Έξω από την εμπειρία ενεδρεύει ο κίνδυνος της αμφιβολίας, του στοχασμού, της αθείας.

(Πηγή: *Romfea.gr*)

Διαβάστε περισσότερα άρθρα του Σεβασμιωτάτου πατώντας [εδώ](#)